

váchy M. Andor
 Gyűjtő és Jótanácsos Társaság
 Society for Savings Building
 CLEVELAND, O.
 Main 1832 - Central 1892-M
 1707 Broadway Road
 Tel. 7-0100

SCHWARTZ
 116 magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

STONE
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

MUEL SILBERGER
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

EFKOW ALPHONSE
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

ICAGOI MAGYAR GYŰVÉS
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

VEGYES
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

MU-SZEMEK
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

RANK G. NUNN
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

POLACHEK ZOLTAN
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

"Brawnie Automatic"
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

M. Kalinick Fence Co.
 Magyar nyelvű és általános tanácsadó
 512 Society for Savings Building
 Cleveland, Ohio
 Cuyahoga Central 3300-10
 5720 Broadway Road
 Tel. 7-0100

DOLLÁRKIRÁLYOK RAGYOGÁSA ÉS BUKÁSA BUDAPESTEN

NAGYON nehezen fogok most hozzá ahhoz, hogy mondanivalómat felírtam. Ennek az az oka, hogy nem szeretném senki érzékenységét megbántani, viszont pedig magáról arról a kérdéssel nem hallgathatók, hiszen a Szabadság azért állított erre a polcra, hogy figyeljek minden olyan jelenséget, amely az amerikai magyarokat érinti és különösen tekintettel legyek arra, hogy a visszavándorlott amerikai magyarok hogyan helyezkednek el az új környezetben, miképpen érvényesülnek, hogyan találják meg boldogulásukat?

Az amerikai visszavándorlott magyarok egyik típusáról szeretnék beszélni, amely annál is inkább elkerülhetetlenül szükséges, mert itt Budapesten leginkább szemünk előtt van, leginkább feltűnik és legjobban beszélnek róla. Igen sok derék magyar visszatért Magyarországra. Vett egy kis földeske, a falujában már elhelyezkedett és talán már nehezen emlékszik és talán már nehezen emlékszik vissza, mi is volt régen, kéthárom esztendővel ezelőtt a tengerentúl, a nagy idegen földön, Amerikában. Ezekről senki sem beszél, senki sem tudja, mi a sorsuk, miképpen kapcsolódnak be a nemzet életébe, viszont ha az amerikai magyarokról esik szó itt Budapesten, mindössze néhány név hangzik el, mint az amerikai magyarok reprezentánsa.

Meg kell érteni a különleges helyzetét. Amerikában nem azok

mentek ki, akiket azelőtt a magyar hazai valami nagyon dédelgetett volna, sőt ellenkezőleg. Azok keltek utra, akiknek Magyarországon nem adott megfelelő megélhetést, akik nem tudták itt érvényesülni, munkaenergiájukat a tengerentúl érvényesítették és szabad Amerikában igen sok magyar karrier bontakozott ki.

Voltak olyanok is, akiknek kellett a más atmoszféra, a más környezet, hogy a bennük szunnyadó energiát kiválthassák. Gondoljunk csak arra, hogy a háború előtti Magyarországon sokan voltak olyanok, akik nem valami sokat dolgoztak, hanem összeköttetések és családi kapcsolatok révén mégis kényelmesen, nyugodtan megéltek. Amerikában azonban egyedül álltak. Amerikában, a munka bitoralmában dolgozni kellett.

Sok olyan ember, aki itthon csak a mulatságokat hajszolta, kiinn Amerikában nagyserű dolgok emberré vált. Raktá egy másikra a dollárokat, "csinálta a pénz", ahogy künt mondják, közben kiött a háború, megszakadt Magyarországgal az érintkezés, a háborúval járó konjunktúra egyik-másika feloldta a szerencse kerekére és jómódú ember vált belőle.

Ezek közül többen hazatértek és szék tele volt dollárokkal. A dollárnak nagy a varázsa Budapesten, ami érhető is, hiszen minden pénz elromlott, a magyar korona folyton ingadozik, megszűnt értékmő lenni,

viszont a dollár hatalmasabb, mint a békében a nehezen megkeresett korona volt.

A dollárnak varázshatalma van. Be lehet juttatni vele a legelzárkózottabb társaságba is. Akadnak egyes emberek, akik nagy örömmel veszik, ha az ő ujjukhoz is ragad néhány friss dollár és ezért hajlandók mint cicerónok, mint há kiséretek szerepelni az előkelő társaságokba, klubokba, kijeli mulatóhelyekre, ahol mindig könnyen pergett az arany.

A munkás amerikai, aki künt ha jómódú volt is, de nem nagyon szórhatta a dollárokat. Egyszerre csak azon veszi észre magát, hogy — milliomos. Ehhez nem is kell olyan nagyon sok. Ezekért dollár sok pénz ugyan, de mégis sok amerikai magyar ember rendelkezik vele. Akárhány ezer dollár van, annyiszor milliomos. Milliomosoknak kijáró tisztelet éppen úgy megilleti, mint azelőtt. Hozzácsapódnak elegáns fiatal emberek és kisérők mindenfelé, ahol pénzért fényt és ragyogást lehet kapni. Csofada-e, ha ebben a környezetben sokan megcsúsznak és — azt hiszik, hogy nekik még az életükben a földre zuhan a mennyországi. Egyszerre elvesztik lábuk alatt a talajt, dobálják a pénzt, mint a személyt és számítás. Pénze van, nyugodtan költhetnek, ha

pedig pénztárcája egy kis megapad, elég néhány jó tipp a társadn és újra gazdag, újra nem kell számolni az ezres bankókat.

Sőt, ha ez a megoldás nem tetszene neki, még másfajta ötlettel is segítségre vannak. Ott a kártya, ott a bakk, egyszerűen fölveszik tagnak, oda dob néhány dollárt a bakk-asztalra és ha a szerencse rámosolyog, úgy sulyos magyar ezresek szállnak feléje. A szerencsének pedig meg kell mellette nyilatkoznia, legalább is addig akarják kísérteni ezt a szerencsés istenszónát, amíg végre egyszer kedvez neki.

Igy lesz igazi budapesti életmód: abból az emberből, aki künn Amerikában higgadt, komoly számmal nézett előre, egykét családot alapított, a hitelgok elkapattak. Egyik-másik amerikai ötletről, egész Budapestszélel. Így a lapok is forlallozhatnak azzal az amerikai magyarral, aki éjszakánként sorra járta a barokt, valamint az egyéb éjszakai mulatóhelyeket és minden nőnek, akinek a táncra megtetszett neki, egy dollár ajándékozott. Valóságos tündérű tört ki rajta. Végül már annyira ment, hogy az utcán ajánlott fel egy-egy dollárt annak, aki előtte táncolt. Az emberek kacagtak a jövedvü

pedig pénztárcája egy kis megapad, elég néhány jó tipp a társadn és újra gazdag, újra nem kell számolni az ezres bankókat.

Sőt, ha ez a megoldás nem tetszene neki, még másfajta ötlettel is segítségre vannak. Ott a kártya, ott a bakk, egyszerűen fölveszik tagnak, oda dob néhány dollárt a bakk-asztalra és ha a szerencse rámosolyog, úgy sulyos magyar ezresek szállnak feléje. A szerencsének pedig meg kell mellette nyilatkoznia, legalább is addig akarják kísérteni ezt a szerencsés istenszónát, amíg végre egyszer kedvez neki.

Igy lesz igazi budapesti életmód: abból az emberből, aki künn Amerikában higgadt, komoly számmal nézett előre, egykét családot alapított, a hitelgok elkapattak. Egyik-másik amerikai ötletről, egész Budapestszélel. Így a lapok is forlallozhatnak azzal az amerikai magyarral, aki éjszakánként sorra járta a barokt, valamint az egyéb éjszakai mulatóhelyeket és minden nőnek, akinek a táncra megtetszett neki, egy dollár ajándékozott. Valóságos tündérű tört ki rajta. Végül már annyira ment, hogy az utcán ajánlott fel egy-egy dollárt annak, aki előtte táncolt. Az emberek kacagtak a jövedvü

A KIS NEMZETEK SZAVA HÁGÁBAN

Litvinoff, a szoviet-kormány külügyminiszter helyettese erős vádakkal lép fel Franciaország ellen s az orosz álláspont következetességét hangoztatja az újságírók előtt.

HAGA, június 18. — A szövetséges megbízottainak és szakértőinek magtanácskozásán a mai nap folyamán igyekeztek megválaszolni, az európai politikai és gazdasági béke feltételeit. A hágai konferenciának formális ülése még nem volt. Az első rendes ülés hétfőn lesz a békepalotában.

Sir Philip Lloyd Graeme, az angol delegáció feje ma hosszabb beszédet foglalt el a francia és belga megbízottakkal. Valószínűleg lehet tartani azt, hogy az adott viszonyok mellett az ilyen "magánlevegő" beszélgetéseknek több az hathatós eredményük lesz az európai gazdasági és politikai béke megteremtése szempontjából, mint a hivatalos üléseknek.

Ugyanaz a nehézség, amely a gémai konferencián mutatkozott, ismétlődött meg a hágai konferencián is. A kis nemzetek megbízottai, az orosz kérdés tárgyalásában kapcsolatban, ragaszkodtak ahhoz, hogy az ő szavukat ép úgy kell figyelembe venni, mint a nagy nemzetekét. A kis nemzetek megbízottai a főbizottságok tagjainak megállapításában tiltakoztak az ellen, hogy őket alig vegyék figyelembe. Hivatkoztak a számarányukra s általában hivatkoztak arra, hogy micapoda fontos és jelentőségteljes szerepet töltenek be Európa életében. Hosszú vita után végre azt döntötték el, hogy a főbizottságnak tizenöt tagja lesz és a kisebb bizottságoknak külön-külön tizenhárom tagjuk. Az albizottságok a tartózkodás, magántulajdon és hitel kérdéseivel fognak foglalkozni.

A konferencia megnyitási napján eles ellentétek merültek fel az újságírók és a holland külügyminisztérium között. Az utóbbi tudmílir arra az álláspontra helyezkedett, hogy az újságírókat teljesen ki kell zárni a konferencia üléséből s elégedjenek meg azokkal a hivatalos jelentésekkel, amelyeket majd a rendelkezésükre fognak bocsátani.

Az újságírókat természetesen felháborította ez az álláspont s annak a véleményüknek kifeje-

Ellentétek a vasutügyi tanácsban

A többség a kisebbséget azzal vádolja: hogy helyesen látja a sztrájkot.

A NYILATKOZAT.

A jövő fogja igazolni a mi álláspontunkat.

CHICAGO, ILL., június 18. — Az Egyesült Államok Vasutügyi Tanácsának többsége a minap elhatározta, hogy a vasuti alkalmazottak bérért újabban húszszázötven dollárral fel fogja szállítani. A kisebbség, amely ellenezte ezt a tervet, véleménye a nyilvánosság előtt is adott kifejezést, mire a többség nyilatkozatot jelentett meg azzal a megjegyzéssel, hogy a kisebbség ántudatosan zavart akar támasztani a vasuti alkalmazottak sorában és eljárásával az érzeti, mintha "a" sztrájk mellett foglalna állást.

A Vasutügyi Tanács három tagja a munkásság képviselőinek sorából került ki. A három közül kettő tette azt a kijelentést, hogy a béresökentérsre vonatkozó határozatával a Vasutügyi Tanácsnak nem ért egyet. A többség véleménye szerint ez a két ember a vasutasok körében ép olyan hangulattal akar teremteni, mint amilyenek a szovietkormány n'erementésével és az anarchizmus viszonyok kiélesedésével az oroszországi munkásság, esett áldozatul.

A többség nyilatkozatában utal arra, hogy a két tagból álló kisebbség a többség határozatát olyan módon értelmezi s olyan tartalmat magyaráz bele, amely feltétlenül félreértésre adhat alkalmat a közönség részéről. A többség arra is utal, hogy a kisebbség, ahelyett, hogy nyugodtan és józanul fejtené ki az álláspontját, szenvedélyes hangon igyekezik igazolni a maga véleményét s olyan kijelentéseket fordul, amelyek nem méltók a Vasutügyi Tanács tagjaihoz.

A hat tagból álló többség még arra mérvényes is adott kifejezést, hogy a közönség tisztán és világosan lát ebben a kérdésben a hogy a Vasutügyi Tanács intézkedéseinek a szükségességét majd a közel jövő fogja igazolni.

MEGJELENT A NYÁRI CÁPA

Most már visszavonhatatlannal itt a nyár: megjelent lent Floridában az első cápa. Legelőször tragikus körülmények között folyt le. St. Petersburg, Fla. alatt vígan fürdött a tengerben Miss Dorothy McLatchie, akit általában úgy tekintettek, mint a legjobb úszók egyikét. Egy férfi ismerőssével kiusszott a nagy vízre, jó úszónak becsesze a parttól. A parton állók és a part mentén fürdők észre vették csak azt vették észre, hogy a leányt a kísérője ösméletlenül hozzá kifelé. Segélykiáltásra odasereglettek, a leányt kivitték a partra. Mire azonban kiérték vele, már meg is halt. Elvezették. Bent a vízben felbukkant a cápa és lehaptá a bal lábát.

Vasutasok s bányászok egyesülése

A cincinnati konvención kedden találkoznak a vasutasok s bányászok.

GOMPERS TAFT ELLEN.

Erős áramlat a legfelsőbb bíróság döntése ellen.

CINCINNATI, június 18. — Az American Federation of Labor bétői gyűlésén nagy számban lesznek jelen a jogi tanácsadók is, sokkal nagyobb számban, mint valaha. Szükség lesz rájuk azért, mert ez a nagy amerikai munkásszervezet állást akar foglalni a Legfelsőbb Bíróság híres Coronado határozata ellen. Az A. F. of Labor konvenciójának második héti érdekesebb eseményül meg sem kezdődhetnek, mint ennek a fontos kérdésnek jogi szempontból való tárgyalásával.

Egy másik érdekes terv az, hogy a Federation megbízottai a Kentuck Newport helységnek sztrájkoló munkásai tartásának gyűlését, a bíróság tiltó intézkedése ellenére, amely nem engedi meg a sztrájk megtartását. Hir szerint Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke beszédet fog mondani ezen a gyűlésen minden tiltó intézkedés ellenére, színtyű a Federation egyéb vezető emberei is.

Minden valószínűség szerint Gompers ezen a gyűlésen hangoztatni fogja azt, hogy minden tiltó intézkedés a bíróság részéről, amely ártalmatlan a munkásságnak, következetesen nem is vehető komolyan a munkásság szempontjából.

John J. Lewis, az Amerikai Bányászszövetség elnöke, ma érkezett Cincinnatiába. Az Armo-ryban a delegátusok előtt beszédet mondott, ahol a többi között azt a kijelentést tette, hogy a bányászok megbízottai rövidesen találkozni fognak a vasutasok megbízottáival, hogy az ipari helyzetet megbeszéljék Lewis nyilatkozatában a többi között a következőket mondta: "Az Amerikai Bányászszövetség nevében kijelentem, hogy B. M. Jewell, a Federation vasutéri osztálya fejeinek meghívását az ipari helyzet megvitására a legnagyobb örömmel elfogadjuk. Bizom abban, hogy a tisztázott ezen a gyűlésen." amerikai ipari élet téméredék fontos kérdését sikerül majd

A HÁGAI KONFERENCIA KAPCSÁN KIFEJTI A SZOVIETKORMÁNY A NÉZETÉT A TULAJDON DOLGÁBAN

Radek, a szovietküldöttség egyik vezéralakja nyilatkozik részletesen a Pravda hasábjain a kormány álláspontjáról.

NEM ISMER EL MAGÁNTULAJDONT.

Oroszország természeti kincsei minden hitelezőnek feltétlen biztosítékot adnak.

MOSZKVA, június 18. — Radek az orosz szovietkormány vezéralakja a Pravda hasábjain nyilatkozik Oroszország magatartásáról és elveiről a hágai konferenciával kapcsolatban. Az érdekes cikk főmegállapításai a következőkben összegeztethők:

1. Oroszország nem engedhet és nem is fog engedni a magántulajdon elvi kérdésében.

2. Tökéletes öngyilkosság lenne Oroszország részéről az, ha a szénbányászatot és az ércbányászatot és az olajforrásokat visszaadná azoknak, akik azelőtt tulajdonlók voltak. Különösen, ha ez a visszaadás minden jogfenntartás nélkül történne meg.

3. Ami az államadósságokat illeti, Oroszország jelenleg az esdőbejutottnak, a fizetéseket nem a fizetésében van, olyan, aki készen áll arra, hogy kölcsönös megelégedésre, a lehetséges határain belül, egyezményre jusson a hitelezővel.

A magántulajdont illetően sokan azt vélik, hogy például a génuai konferencián az volt a fő célja, hogy nem tudtak olyan forrást találni, amely kielégítette volna a nyugati nagyhatalmakat és egyben fenntartotta volna Oroszország elvi álláspontját.

Radek szerint nem így áll a dolog. Nem formula kérdése, ha nem igenis az az alap, hogy az orosz szovietkormány egyáltalán nem ismerheti el a magántulajdon.

"Nem vagyunk hajlandók" írja, "az ország tulajdonát elidegeníteni, noha igenis hajlandók vagyunk arra, hogy akár a volt tulajdonosoknak, akár pedig másnak, igen hosszú lejáratú birtoklási időt engedélyezzünk, amellyel arról is beszélhetünk, hogy az elkobzásért nekik kártérítést is adjunk.

Aki Oroszország jelenlegi belső helyzetét ismeri, az tisztában van azzal, hogy a régi magántulajdon teljes biztosítása mily veszedelmes jelentene az orosz szovietkormányra. A szovietkormányt ugyanis a végső esetben a kisgazdák, a földművelők, a muzsikovok mentették meg akkor, amikor az ellenforradalom legfenyegetőbbben jelentkezett. A muzsikovok siettek a szovietkormány védelmére azért, mert az utóbbi arra hivatkozott, hogy a támadók vissza akarják állítani a régi állapotot és visszadni a földet a régi nagybirtokosoknak.

Ez a jelszó okozta a vereséget Koleszknak, Wrangelnek, Denikinek. Természetes tehát, hogy az esetben, ha most mégis visszaállítandó a régi birtokos tulajdonát, a muzsikovok joggal azt a líthatták, hogy a szovietkormány becsapta őket.

Visszont azonban Radek, aki teljes joggal képviseli a szovietkormányt a hágai konferencián, kijelenti, hogy a magántulajdonra vonatkozó elv nem tarthatja vissza egyébként a meggyőzés a nyugati hatalmakkal.

AZ OLASZ PÁRTOK ÁLLÁSFOGLALÁSA

A mérsékelt szocialisták bemennek a kormányba. — A katolikusok a kormány ellen. — Újabb pártalakulások várhatók a közeljövőben.

RÓMA, június 18. — Az olasz parlament mérsékelt szocialista képviselői, akiknek száma száz körül van, irányváltoztatást hajtottak el olyképen, hogy hajlandók résztvenni a kormányzás munkájában. Ez a hadmozdulat erősen hozzájárult az olasz parlamenti helyzet bonyolításához és a pártok újabb eltolódásához, mert hiszen a szocialisták voltak az egységes párt, amely a maga egységét legjobban megtartotta. Most azután ők is kettészakadtak.

Mindenféle most annak a lehetőségét emlegetik, hogy újabb kabinérváltságot követhetik be.

A mérsékelt szocialisták egyidejűleg a katolikus pártot favorizálták és most sokan azt jövendők, hogy ez a két párt fog összeközevkezzni a jelenlegi Facta féle. Giolitti alapján álló kormány megbuktatására. A katolikus párttal összeközevkező szocialisták olyan pártot alkotnának, amelyhez feltétlenül hozzá eszta lakozásnak a Nitti hívei, valamint a szélső baloldali mozgásoknak a Giolittira a Bonomi kormány megbuktatása miatt, amely kormány tudvalevően hivatalosan tudomásul akarta venni a néhai Benedek pápa halálát.

A mérsékelt szocialisták fenti határozatát egész éjszakán át tartott tanácskozás előzte meg. A határozatot ellentétben van a párt országos tanácsának álláspontjával, akik kártartanak a mellett, hogy nem szabad résztvenniük a kormányzásban.

Az ellentétek kiegyenlítésére bizonyos, hogy a nyár folyamán rendkívüli konvenciót hívnak egybe. Mindkét fél reményli, hogy a konvenció az ő álláspontját fogja majd elfogadni.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

EGRESSY JÁNOS
MAGYAR MUNKÁS
ÖNGYILKOSSÁGA

Nadrágszójával felakasztotta magát otthonában.

BUSKOMOR VOLT.

Ösvegye, hat gyermeke s számos unoka gyászolják.

BRIDGEPORT, Conn. — Egressy János, Abauj megyei, 60 éves vasárnapi születésű 60 éves munkás, aki 31 éve él Amerikában, június 12-én délután felakasztotta magát a Davis avenue 91. száma alatti otthonában.

Egressy Jánost 6 héttel ezelőtt becsatolták ki a városi kórházból mint gyógyult beteget, ahol buskomorossá vált, mert figyelmét a kórházban meglátogató Kocsis Józsefnek szánta. Kocsis Józsefnek koszorúját, mikor hazatért, Kocsis József a ház mögött levő kertbe ment. A házban nem volt más senki odabaja. A mig veje a kerit munkálatokat végezte, — azalatt követte el az öngyilkosságát.

Az öngyilkosságát Bandró György, a Rákóczi Magyar Égylet beteglátogatója vette észre. Meg akarta látogatni, s amikor benyitott szobájába, rozzent látványt látott eljé. Egressy Jánost hálszobájában a fal közt felakasztva — holtan találta. Kiszaladt a szobából és segítségért kiáltott. A kiáltásra befutott az öngyilkos veje, Kocsis József a kórházba, aki levágta a köteleket a nyakáról. Próbálták élesíteni, de eredménytelenül.

Bandró autóján egy szomszédos ház telefonján hívta a mentőket. Dr. Ellwood C. Weisz jött ki, — aki kint állt a ház előtt. Egressy István nadrágszójával akasztotta fel magát.

Az öngyilkosság színhelyét egy órával később rendőri bizottság szálta ki hatóság orvosai, aki megállapította, hogy Egressy János 3 óra tájban követte el a végzetes tettet, körülbelül egy órával, mielőtt észrevették volna. A hatóság megállapította azt is, hogy már két ízben is követett el öngyilkossági kísérletet rövid időn belül.

Egressy 38 évvel ezelőtt vette feleségül az akkor 19 éves Keresztury Erzsébetet. Ösvegyükön kívül 6 gyermeke és 13 unokája gyászolják: Egressy Julianna, férje Ze s neyh György és 7 gyermeke: József, Piroksa, Ella, Béla, Jani, Ilonka és Elza.

Egressy János és neje szülői: Ladomérskij Jolán és gyermekei: János, Jolán és Tibor.

Egressy Erzsébet, férje Kocsis József és 4 gyermeke: Ilonka, József, Erzsébet és Imre.

Egressy Margit és férje Ruszky Ferenc és leányuk.

A 19 éves nőlen fia Egressy István és 12 éves kis leánya, Egressy Vilma.

Közelebbi rokoni testvéreinek: Egressy Zsuzsanna és férje Tajerkof Lajos, öccse: Egressy András és felesége Molnár Borbála és ezek Pali fia. Bélyczky István és neje szüli. Keresztury Zsuzsanna, Keresztury István.

Keresztomái: Laky Dániel, Kereskes Lajos és neje, Diviki Károly és neje.

Egressy Jánost június hó 14-én délután két órakor temették el a bridgeporti magyarság általános részvétel mellett. Ludmán Sándor református lelkész tartotta a gyászbeszédet a Pine streeti templomban, s onnan kísérték ki nagy részvétel utolsó útjára.

FELHÍVÁS.

Az Amerikai Magyar Dalárdához!

Az Elizabethi Magyar—Munkás Dalárdához: 1923. május hó 30-án (Decoration Day) egy Czúzósok Dalár Verseny megjartását itt Elizabethben, New Jerseyben.

Tekintettel arra, hogy az összes dalárdák címei nem állnak rendelkezésünkre, ezért felkérjük a tisztelt dalárdákat, szíveskedjenek címeiket hozni beküldeni, hogy a szükséges leveleztet a legközelebbi időben belül megkezdhesük.

Minden levél a következő címre küldendő:

Elizabethi Magyar Munkás Dalárda 507 Court St. Elizabeth, N. J. 142-144

JOHNSTOWN ÉS VÍDÉKE

Irodavezető: Jakab András, B. 4. Johnstown, Pa.

ÚJ KATHOLIKUS MAGYAR TEMPLOM.

PORTAGE, Pa. A Portage, Puritan bányatelepnek római-kath. magyarsága a gör. kath. magyarsággal összefogva, elhatározta, hogy új magyar katóli templomot építenek a Johnston szomszégnél, ahol már régebben épült telket vásároltak meg erre a célra. Az elhatározást csakhamar tett közzé, mert június 19-én már meg is kezdték a templom helyének kijelölését és az utóbbi részét az amurges is sztrájkoló r. és g. kath. magyar bányászok teljesen díjtalanul vállalták magukra. Portage 110 r. kath. magyar család van, akik templom hiányában kénytelenek voltak a tót templomba járni. S minthogy a magyarság létszáma egyre emelkedik, valóban időszerű, hogy az összes magyar katóli katóli templommal szembe állítsanak maguknak s utódaik udvére. Az új magyar hitközség Szt. János név alatt alakult meg.

SZÉP ESKÜVŐ.

KENT, Pa. Lengyel József, derék magyar ifjú a napokban vette oltárhoz szíve választottját, a bájos Lengyel Erzsébetet, Lengyel István és neje Rákóczy Erzsébet leányát. Az esküvőt a kenti, Pa. református templomban tartották meg, amelyben nemcsak Kent, Pa. hanem Clymer, Yatesboro, McTyrre és Coland, Pa., magyarsága is nagy számban jelent meg. Az esküvőt régi magyar szokás szerint három nappal lakodalmot követe, amelyre emlékezői fog a környék magyarsága még husz év múlva is!

A diszes násznép teljes díszben vonult a templomba. Vőlegyek voltak: Lengyel Lajos, Sinka György, ifj. Ször István és Nagy Lajos. Koszorús leányok: Peczák Margitka, Szekely Gizella, Kiss Mariska és Zsófia, Nagy Katica, Pásztor Lenke és Lipszák Katica. A násznagyok: Lipszák József és Kiss Mihály viselték.

A Szabadság Önképző Társalgó és Betegsegélyző Egylet

Alakult 1918 július hó 2-án. Gyűlést tartja minden hó 4-ik vasárnapján délután 2 órakor az Auditorium Hallban, (Michigan Ave.) A Betegsegélyző társalgó tagja lehet minden tisztességes férfi és nő vallásfüggetlenség nélkül. Férfiak 16 évesől 45 évesig, nők 16 évesől 40 évesig. Az egylet \$10 dollár havi betegegyleti fizet minden beteg tagja után \$1 havinál elegendő.

Ha a tag két hétig beteg, egy hét után nem jár segély. Azonfelül fizet \$150 dollár tömegi költséget az egylet pénz-tárából és egy koszoru elhalt tagjai után. Azonkívül van az egyletnek életbiztosító osztálya. Minden egyes tag biztosíthatja magát \$1000-tól \$5000-ig, 16 évesőtől 54 éves korig. Korszerű fizetésre gyerekek is felvételenek a biztosító osztályánál. Ez egy biztos és jó életbiztosítási társulat, a melyet minden magyar testvérünknek ajánlunk, aki a családja sorsát szíven viseli. Fel tehát magyar testvérek, tömörüljünk e nemes egylet zászlójá alá. Fiókok Indiana államban bármely részben és városban alakíthatók 18 taggal. Egyletek csatlakozásra keretnek. Mindenféle felvilágosítást érdeklődőknek az egylet titkárához.

Tiszteletelők nevei:
 Elnök: Varga András, 3425 Elm St.; alelnök: Kulcsár Mihály; titkár: Vörös János 2305 137 St. Indiana Harbor, Ind.; jegyző: Karai János, pénztárnok a betegsegélyzőnél, Gondos Gyula a biztosítási osztálynál; Fábrián Dános, ellenőr: Bukovics János, Molnár Péter; beteglátogatók: Horváth János, Tóth Ilés, női: Mrs. Gondör; zászlótartók: Molnár István és Horváth András; ajtóőr: Úvegves Albert.

FERFIK BIZALMONAL FORDULJANAK KEPES

MEGVALTO Gyógyászok 2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Minden levél a következő címre küldendő: Elizabethi Magyar Munkás Dalárda 507 Court St. Elizabeth, N. J. 142-144

KÉRELEM A BODAJKI KATHOLIKUS MAGYAROKHOZ.

A bodajki katolikus kör fordul segítségért az Amerikában élő katolikus magyarokhoz adakozás iránt, hogy új harangokat szerezhessenek be. Szózatuk szövege:
 Ker. Kath. Testvéreink!
 Elmúlt a világháború forogtága. Ami nyomában maradt: csupa siralom és pusztulás. Ebben a rettenetesen szomorú nyelteseregben van azonban egy vigasztalás s ez a lelünkben kitorúlhatatlan élő mélységes ragaszkodás a Krisztusi hithez. Ahhoz a hithez, amely minden szenvedésre ad gyógyászt, ahhoz a hithez, amely a legnagyobb kétségbeesésben is megvigasztal.

Ebben a hitben éltek Ti is, kath. Testvéreink, itt Bodajkon, ebben éltek ma is, ott a messze tengertől Amerikában. Ennek a hitnek a lángja összekovacsolta lelkünket, közös tette végigvitte a hitet, egytől minket a szenvedésben. Ez a hatalmas egyesség, amelyben összeforrva élünk ideháza, bátorít fel minket most arra, hogy a hangozókat forduljunk keré szavunkkal Amerikában élő Bodajki Testvéreink! Hallgassátok meg imádságos lelkünk esdeklő szózatát, segítsétek nekünk, hogy harangjaink csendő-bongó muzsikája még mélyesegesebbé, még tántoríthatatlanabbá tegye lelkünk azt a hitet, amelyet az átélte tömörde szenvedés sem tudott bennünk meggingatni.

Emlékezzetek az öreg harang hatalmas öblés, mely szavára, a mely messze kint a határban dolgozókat is figyelmeztette, hogy másnap ünnep lesz! Az már nincs. A háború elvitte azt is!

Emlékezzetek a lélekharang siró, panaszos hangjára, amely figyelmeztetett, ha egy katóli katóli testvérünk meghalt!

Emlékezzetek a második harangra, a harmadikra, a negyedikre! Arra a gyönyörű összhangra, mikor vasárnap a nagy misére beharangoztak!

A háború elvitte ezt is! Emlékezzetek a messze vidékről, zarándokló buscsók ezeryni tömegére, kiket ünnepelekkórral fogadtak a bodajki harangok!

Egyetlen egy harangozánk van, amelyet az idő vastaga már meg is rezesített. Nemokára már ez is elnémult. Toronyunk, a bodajki Szt. Mária templom tornya üresen, lélek nélkül medred az ég felé.

Segítsétek hát, bodajki kath. Testvéreink! Adjátok össze könnyen nélkülözhető dollárjaitok, hogy a bodajki harangok csendő-bongó muzsikája ismét visszakerüljön és mi nem leszünk hálátlanok! Valahányszor hallani fogjuk, valahányszor megtölti a levegőt a harangzsong, mindannyiszor áldógunk, imádkozunk róluk, imádságuk az Urhoz száll: Fized nekik vissza Urunk szászorosan!

Keressétek fel egymást éjszórton élő kath. bodajki magyarok: Gyűjtésétek össze nélkülözhető dollárjaitok! A mi erőnkéből nem telik! Hisz tudjátok jól, hogy nekünk az élet is nélkülözhetetlen, vagyunk szükségeltettek. Bizzatok meg valaikat a pénzösszeadásával s az ajándékozók neveinek feltüntetásával juttassátok az egybegyűlt összeget Bodajkra minél előbb!

Köszönetünk, hálaánk el nem marad! Erebe lesz öntve, mely szong-bongó hangjaival, talán évszázadokon keresztül fogja hirdetni jövisejüket és gyuleiket!

Az Ur Isten kegyelmeli áldása kísérje minden lépésüket.

A Kath. Kör nevében:
Luli György, esperes plebános
Andony Ferenc, jegyző.
Ullar Gyula, kántor-tanító.

Az adományok elküldhetők közvetlenül, vagy Major Dezso farrelly plebános utján, aki értesíti a bodajki híveket, hogy szívesen vállalkozik adományait hazaküldésére, ha azokat egyenesen és mielőbb elküldik a bankban nyitott külön számlára:
St. Bodri, Colonial Trust Co. Box 52, Farrell, Pa.

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHAZÁBÓL.

Persely Béláné és Szabó Julianna Smock, Pa., Tex István és Péter cimét kéri Szabó János, Rákóczi-utca 42. Sátoraljayhaly. Ujházy Lajos (Loston) Akron, O. jelenlegi címét kéri össze Ujházy Gyula Parny Mlin Loacon, Csehszlovákia.

PÉNZ

küldésnél csak a megbízhatóságot vegye fontolórára, nem pedig a nagyhangú lehetetlen ígéretek.

HAJÓJEGY

vételnél nézze meg, mely iroda képviseli hivatalosan a társulatokat, mert csak ilyen iroda tudja Ön mindent kellemetlen-ségtől megválni.

KIHOZATAL

Olyan irodát keressen fel, hol már eddig 4000-en felül hozták ki minden akadály nélkül. Ahol megmagyarázzák, hogy áll a quóra? Weiser János és fia 32 éves irodája (8936 Buckeye Road, Cleveland, O.) minden tekintetben eredményesen szolgálja ki honfitársainkat. 142

ADAKOZÁS ÉS GYŰJTÉS A KATH. TEMPLOMRA.

ROEBLING, N. J. Roebling kath. magyarsága elveszítette ideiglenes templom-helységét s a még gyenge munkaviszonyok dacára templom-építést elárdu. A derék hívek közismert megmagyarázása elárdu. A derék hívek közismert megmagyarázása elárdu. A derék hívek közismert megmagyarázása elárdu.

Egyesült Államok távol vidékeire épült magyar templomok mindenkor az amerikai magyarság közéletének szerves részét képezik. Ezeket a templomokat az amerikai magyarság közéletének szerves részét képezik.

Ha beteg és meg akar gyógyulni és egészséges akar maradni, írjon felvilágosítást, melyből megtudja, miként gyógyít engem ma mind ismeretlen és csodálatos új elem segítségével, közvevény, hűléseket, az idegek letörését, gyomor-, szívműködését, tüdő- és más hasonló betegségeket. Visselien Degen's Radio-Active Solar Pastet ájtel-nappal és így szerveződik kerülnek a rádium sugárai, miáltal visszafordítják a keringésüket, kikerülnek a testből a tisztatlanságok, az élő test szöveteit idegzet ismét a normális lesz — egyszerű csak azon veszi magát észre, hogy a javulás utján van.

Eladási a proba tervvel alapján. Ön teljesen meg van vele elégedve, mert segít Ön, mielőtt birtokába jut, onkó semmi gondja vele, csak veszi. Nem jár bajjal vagy költséggel és a legrádiasosabb az, hogy olcsóbb, mint azaz, valamint szegény behereszelheti.

Ugyanis New Jersey állam Roebling helységében már mintegy 7-8 éve százegegyen — szat ötven magyar katolikus család lakik, kik ezen küldemes években hitüket és magyar voltak megőrizték a legnagyobb nehezgekben is. A nehezgekkel mutatja az is, hogy ilyen rövid idő alatt már a hetedik lelki pásztor gondozása alatt vannak a hívek. A kis hitközséget csak- így lehet fenntartani, hogy a Roebling gyár a magyarok rendelkezésére bocsátotta az egyik burdosház dining-roomját és ott vannak az intézkedéseket. De most értesítették kapunk, hogy a gyárnak szüksége van e helyre s azt el kell hagynunk. Ezért, azonnal neki kell fogunk az építkezéseknek.

Egyéb templomban sem húzódtunk meg, mert Roeblingben nincs más katolikus templom és a mi magyar templomunk lesz az első és egyedüli katolikus templom Roeblingben.

Szeretett testvéreink! Vissza tudják-e utasítani kérésünket, melyet szorult helyzetünkben Önökhöz intézünk, midőn bizalommal arra kérjük, hogy neves egyetlik szíveskedjék építkezésünk céljára tehetségüket től összegget megszavazni és ha akadna oly- lelkes egyeti tag, aki a gyűjtőtíbe kezébe venné a gyűjtésben is segítségünk lenné, legyen rajta az Uristen áldása.

Nemes adományukat kérjük e címre küldeni: Hungarian Catholic Church, Box 291, Roebling, New Jersey. Minden áldozatát hozzajárulásukat előre is köszönve, vagyunk hála- lálás híveik: Grós Ferenc, plébános, Wajda István, Németh András trusteek.

HITKÖZSÉGI-PIKNIK.

ROEBLING, N. J. — A roeblingi római katolikus magyar hitközség július 4-én d. e. 10 órakor a templom lotokon, Knickerbocker road és West End Ave. sarkán tartja meg gondosan előkészített piknikjét. Belépti díj férfiaknak 50 cent.

ÚJ RENDSZER A PENZKÜLDÉSBESEN

Új rendszerűek előnyei:
 1. csekély mennyiségű dollárt a legnagyobb mennyiségű órázai pénzt küldjük.
 2. a pénzküldés költsége elenyészően csekély,
 3. a küldött pénz a legkorábbi idő álat jut a címzetthez,
 4. a küldött pénz a címzett lakásán lesz kifizetve, minden levonsá nélkül.
 5. ha a pénzküldő kívánja, a címzett a pénzt amerikai dollároban kapja kézbe.

HAJÓJEGYEK MINDEN VALÓRA.

Beutazás engedélyre, mindennemű okiratok, szerződések, meghatalmazások adóslevelek minden nyelven a törvény által előírt alakban.

THE HIRSCHFELD CO.

penzküldő bank, hajójegyzőség, közjegyzői hivatal 614 GRISWOLD STREET, DETROIT, MICH. 7724 W. JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH. DELRAY h c-411

nőknek 35 cent. A 14 éven aluli gyermekek, ha nem szülek társaságában jelennek meg, 25 centet fizetnek. A leghíresebb zenekar, versenyfutás, lepény-ézés, díjbjárkozás, finom ételek, gulyás, paprikás, töltött káposzta, hűsítő italokról a rendezőség gondoskodik.

GYERMEKELŐADÁS.

YOUNGSTOWN, O. — Június 11-én volt a református egyház javára rendezett és pompás sikerű gyermek-előadás. Tul a Hargittán című darabot adták elő, melynek szerzője Dr. Gerenday László az itteni református egyház lelkésze. Ugyanakkor ő a neje vezették a rendezés fáradságos munkáját és ők tanították be a gyerekeket az előadásra. A gyermek-előadás eszméje Dr. Gerenday-ától származik és kulturális szempontból főslegesen kiemelendő fontosságát az efféle előadásoknak a méltán elvárható, hogy a közönség részéről az eszme a legmesszebb menő pártfogásban részesüljön. A darabban 56 szereplő vett részt. A faszerepét Gerenday Laci játszotta. Nagyobb szerepeket játszottak többek között Szalma Oszkár, Kollits Margitka, Gerenday Ilona. A többi szereplő is mind pompásan kitett magáért és a gyermekeseg igazán élvezetes estét nyújtott az egybegyűlt közönségnek.

Fel fogja-e végre a Rádium nyitni a még Eddig ismeretlen kapuját?

Az autóbussz vezetője a koron esküdtszéke előtt.

MÉRGET VETT OKBÓL EGY LÁNY

Egy irodalány eddig meg nem állapított okból mérget vett be. — Kórházba került.

BALESET AZ ORSZÁGUTON

A Cleveland és Lorain között közlekedő autóbussz elgázolt két magyar gyereket.

HALOTT ÉS SEBESÜLT.

Az autóbussz vezetője a koron esküdtszéke előtt.

Tanácsot adott barátjának.

Y. Mrs. J. M. Krog, Union Street, Yakima, Washington, 1918 augusztus 12-én ezt írta:
 Est megírtam nekem az Ön által készített Bulgaria Vért és én nagyon szeretem és ajánlom a én barátomnak, hogy használják. Kérem, küldjön még két dobozzal. Milliók használják a Bulegria Vért. A gazdaság nyelvi gyerekekből, fakerekből, le- elenből, növényekből és virágokból van préselve és enyhíti a gyomr, máj, vese s bethajókánál.

A Bulegria Vért Tea párolgó forrón lefektetésével erős megerősítés és távolítja az influenza és pneumoniát. Kérem meg a én Bulgaria Vért vagy én küldök Önnek postán bármennyű 1 vagy esaládi dobot \$1.25, 3-át \$3.15, vagy 6 dobozzal \$5.25-ért. Irjon el nekem. Cím: H. H. Von Schlick, President. Marvel Products Company, 110 Marvel Building, Pittsburg, Pa. 142

A MAGYAR KVŐTA NINCS BETELVE.

Valótlán híresztelés.

AKI NEM TUDJA MIT CSINÁL.

Stewart fegyenc megszóktetésében segédkezett. — Nem tud róla semmit!

MÉRGET VETT OKBÓL EGY LÁNY

Egy irodalány eddig meg nem állapított okból mérget vett be. — Kórházba került.

BALESET AZ ORSZÁGUTON

A Cleveland és Lorain között közlekedő autóbussz elgázolt két magyar gyereket.

HALOTT ÉS SEBESÜLT.

Az autóbussz vezetője a koron esküdtszéke előtt.

Tanácsot adott barátjának.

Y. Mrs. J. M. Krog, Union Street, Yakima, Washington, 1918 augusztus 12-én ezt írta:
 Est megírtam nekem az Ön által készített Bulgaria Vért és én nagyon szeretem és ajánlom a én barátomnak, hogy használják. Kérem, küldjön még két dobozzal. Milliók használják a Bulegria Vért. A gazdaság nyelvi gyerekekből, fakerekből, le- elenből, növényekből és virágokból van préselve és enyhíti a gyomr, máj, vese s bethajókánál.

CLEVELANDI K-R-Ő-N-I-K-A

LETARTÓZTATTAK CHICAGOBAN KÉT KÖTVÉNYTOLVAJT.

Két évvel ezelőtt a clevelandi First National Banktól ellopottak ötvenezer dollár értékű szabadságkötvényt.

UJABB LETARTÓZTATÁSOK VÁRHATÓK.

A két emberen kívül még három betörőre esik a gyanu.

Mihelyest ezt a három gyanus embert sikerült letartóztatni, csak akkor remélhető, hogy ennek a nagy rablásnak minden érdekese részleteit megtudja majd a nyilvánosság. Két évvel ezelőtt a First National Bankból ötvenezer dollár értékű kötvényeket ellopottak. A hatóságok annak idején nagy lelkiismeretességgel nyomoztak a tettük után, de később úgy látszott, mintha felhagytak volna a nyomozással, mert semmiféle eredményt nem biztattott. Az érdekes azonban az, hogy a szövetségi hatóság megbízottai csak látszólag etették el a nyomozást, mert folytatták s egy chigagóból érkezett jelentés szerint eredménylen, amennyiben ott letartóztattak két gyanus embert. A First National Bank ezidőszerint a Union Trust Company keretébe tartozik. A szövetségi hatóság emberei, akik két gyanus embert Chigagóban letartóztattak, nem hajlandók a kérdésre bővebben nyilatkozni mindaddig, amíg nem tartóztattak le három másik embert, akik ellen ugyancsak irányul a gyanújuk.

Amikor a szövetség hatóság emberei letartóztatták Chigagóban Herbertet és Pokornyot, összevissza ezer dollárt találtak nála. Arról nem voltak hajlandók nyilatkozni, hogy a két évvel ezelőtti látogatás után fordították a pénzüket.

MÉRGET VETT OKBÓL EGY LÁNY

Egy irodalány eddig meg nem állapított okból mérget vett be. — Kórházba került.

BALESET AZ ORSZÁGUTON

A Cleveland és Lorain között közlekedő autóbussz elgázolt két magyar gyereket.

HALOTT ÉS SEBESÜLT.

Az autóbussz vezetője a koron esküdtszéke előtt.

Tanácsot adott barátjának.

Y. Mrs. J. M. Krog, Union Street, Yakima, Washington, 1918 augusztus 12-én ezt írta:
 Est megírtam nekem az Ön által készített Bulgaria Vért és én nagyon szeretem és ajánlom a én barátomnak, hogy használják. Kérem, küldjön még két dobozzal. Milliók használják a Bulegria Vért. A gazdaság nyelvi gyerekekből, fakerekből, le- elenből, növényekből és virágokból van préselve és enyhíti a gyomr, máj, vese s bethajókánál.

AKI NEM TUDJA MIT CSINÁL.

Stewart fegyenc megszóktetésében segédkezett. — Nem tud róla semmit!

MÉRGET VETT OKBÓL EGY LÁNY

Egy irodalány eddig meg nem állapított okból mérget vett be. — Kórházba került.

BALESET AZ ORSZÁGUTON

A Cleveland és Lorain között közlekedő autóbussz elgázolt két magyar gyereket.

HALOTT ÉS SEBESÜLT.

Az autóbussz vezetője a koron esküdtszéke előtt.

Tanácsot adott barátjának.

Y. Mrs. J. M. Krog, Union Street, Yakima, Washington, 1918 augusztus 12-én ezt írta:
 Est megírtam nekem az Ön által készített Bulgaria Vért és én nagyon szeretem és ajánlom a én barátomnak, hogy használják. Kérem, küldjön még két dobozzal. Milliók használják a Bulegria Vért. A gazdaság nyelvi gyerekekből, fakerekből, le- elenből, növényekből és virágokból van préselve és enyhíti a gyomr, máj, vese s bethajókánál.

Adományok elküldhetők közvetlenül, vagy Major Dezso farrelly plebános utján, aki értesíti a bodajki híveket, hogy szívesen vállalkozik adományait hazaküldésére, ha azokat egyenesen és mielőbb elküldik a bankban nyitott külön számlára:

MI MAGYAR

MEGNEHE SZÉLHA

Budapest, ...

